

Retfærdighed og barmhjertighed i uddannelsen

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ ﴿١٥٩﴾

سورة آل عمران، ١٥٩

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ

خَدِمْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَشْرَ سِنِينَ، وَاللَّهِ! مَا قَالَ لِي: أَقَّا قَطُّ، وَلَا قَالَ لِي لَشَيْءٍ: لِمَ فَعَلْتَ كَذَا؟ وَهَلَّا فَعَلْتَ كَذَا؟

مسلم، كتاب الفضائل، ٥١

Kære troende!

I dag er det et vigtigt spørgsmål, hvordan og med hvilke metoder uddannelsen bør foregå. Uanset om det er i moskéen, i skolen eller i familien, skal undervisningen gives med de rette metoder. En af de vigtigste måder at gøre dette på er at bygge uddannelsen på både retfærdighed og barmhjertighed.

Vores elskede Profet (s.a.v.) mødte mennesker på en smuk og venlig måde og vejledte dem til den rette vej. I Koranen står der: "Ved Allahs barmhjertighed var du mild over for dem. Hvis du havde været hård og hårdhjertet, ville de uden tvivl have forladt dig og spredt sig omkring dig."¹ Det bliver således fremhævet, at vores Profet (s.a.v.) vandt menneskers hjerter gennem barmhjertighed og en mild og venlig omgang med dem.

Kære menighed!

Denne smukke måde, som vores Profet (s.a.v.) handlede på, bør være et forbillede i forholdet mellem lærer og elev i skolen og i opdragelsen i familien. For venlige ord er mere effektive og overbevisende, mens en hård måde at tale på ikke blot kan få barnet til at tage afstand fra læreren, men med tiden også fra undervisningen, skolen, moskéen og det uddannelsesmiljø, det befinder sig i.

Anas ibn Malik, som voksede op tæt på vores Profet, (r.a.) fortæller: "Ved Allah, han sagde aldrig én eneste gang til mig: 'Uf!' Han sagde aldrig: 'Hvorfor gjorde du sådan?' og han sagde heller aldrig: 'Hvorfor gjorde du ikke sådan?'" sagde han heller ikke". Derfor bør både lærere og forældre, når de retter et barns fejl, passe på ikke at såre dets hjerte, og når de skaber disciplin, ikke overse barmhjertigheden, men sørge for at vise barnet det rette uden at såre dets værdighed.

Vores ophøjede Herre befalede profeten Musa og profeten Harun: , "Snak blødt til ham . Måske tager han imod det eller bliver bange." Således befalede Han, at selv Farao skulle inviteres til den rette vej med venlige og milde ord.

Kære muslimer!

Mens vi skal være barmhjertige i uddannelsen, skal vi samtidig handle retfærdigt og bevare balancen mellem de to. For retfærdighed er et grundlæggende princip, der omfatter alle områder af livet. I vores ophøjede Bog står der: "Vær retfærdige; det er nærmere guds frygt. det er nærmere guds frygt." Det bliver således gjort klart, at det at handle retfærdigt er en af egenskaberne hos en gudfrygtig muslim.

Retfærdighed betyder ikke altid at give alle det samme, men at tage hensyn til alles rettigheder og give enhver det, vedkommende fortjener. Retfærdighed handler om at være fair, når man giver karakterer, fordeler taletid, håndhæver disciplin, anerkender succes og vurderer fejl. At vise overbærenhed over for en elev, vi kan lide, og være hårdere over for en elev, vi ikke kan lide; at være tæt på et barn fra en velhavende familie og holde afstand til et barn fra en fattig familie; at fremhæve den dygtige elev hele tiden og ignorere den stille elev, som har det svært, er ikke retfærdighed.

På samme måde er det ikke retfærdighed at bruge forbindelser, sætte nogen foran en anden, selv om vedkommende ikke fortjener det, eller skubbe den, der har retten, tilbage. For en sådan handling fører ikke blot til uretfærdighed, men betyder også, at man krænker andres rettigheder.

Mine brødre!

Retfærdighed og barmhjertighed er ikke kun egenskaber, vi skal have i uddannelsen, men to grundlæggende egenskaber, vi skal bære med os på alle områder af vores liv. I vores familier, på vores arbejdspladser, i vores forhold til naboerne, i vores handel, i vores ord og handlinger skal vi altid værne om retfærdigheden og være barmhjertige og forstående over for mennesker. Lad os ikke glemme, at retfærdighed skaber tillid, mens barmhjertighed styrker båndet mellem hjerterne. Hvor der ikke er retfærdighed, opstår uretfærdighed, og hvor der ikke er barmhjertighed, opstår sårede følelser og afstand. Må vores Herre gøre os til tjenere, Må vores Herre gøre os til tjenere, der aldrig forlader retfærdigheden, som lader barmhjertigheden afspejle sig i alle områder af vores liv. Amin.